

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr
 2-szer 5 kr
 3-szor 4 kr
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Az előfizetés ára:
 1883 januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 „ „ negyedévre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társaságánál, Böhm M. könyvtőzónél Király-utca-

Levelek a szerkesztőhöz.

A szüneti üdülés aranyhónapjai beállottak, s azon boldog halandóknak, kiket a sors ezen élvezmény részesivé tett, t. i. a könyv és toll forgatók egy nagy része — megkezdte a semmittevés aratását.

Ezen idő, melynek egyébkint nagy hitvátsa van a népesség minden osztályára, így a nagy és apró hirlapiról seregbe is, csakhogy ez ezen időszakot nem szüneti, — nemis arany — hanem banalisabb kifejezéssel: ugorkaidénynek nevezi, éppen alkalmas más realisabb dolog hiányában az ábrándozásra, és oly dolgok feletti elmélkedésre, mik felett az ember az élet rendes munkálkodásának mai forró porodján behatóbban gondolkodni nem szokott, de ahhoz elegendő physikai idővel sem rendelkezik.

Ez idényt felhasználom én is arra, hogy a soha nem szünetelő élet némely kérdései felett nyugodtabban gondolkodjam — ha tetszik ábrándozzam, — s ennek eredményeit papírra téve időszakonkint veled közöljem. Tán ezeknek is nehéz pályádon — habár nem vagy mai legény, s az élet viszontagságai, ez a könyvek könyve sokra megtanítottak, — hasznát veheted, mert lám még a jó pap is holtig tanul; annál inkább tanulnia kell egy politikai lap vezetőjének oly párt kebelében, melyhez te is tartozol, s melynek feladata kívánt nálunk,

a mi viszonyaink között, nem tartozik a csekélységek közé. Miért? Tán később ennek fejtegetésére is sort kerithetnek.

A nagy szüneti idő tehát, mint általában a szellemi munkával foglalkozóknak, ugy neked is hasznodra válhatik, ha ugyan azt jól fel tudod használni az általad kitűzött magas czélok elérésére.

Vegyük mindjárt a tanügy terét, hol a nagy szünet legelsőbb beköszöntött. A komoly muzsák csarnokai bezárattak. Örülnek neki a tanárok, hogy egy-egy csapat vásott gyerektől két hónapra megszabadulnak, s nem kell azon törni a fejüket, hogy miképen öntsenek minden egyes gyermek fejébe anyi tudományt, amennyit ők összesen tudnak; egyszersmind nincs alkalmuk panaszkodni és buszankodni amiatt, hogy fejeimézes tekintetében a mennyit ők a gyermekek vásottságán, hanyagságán stb. javítanak, azt a szülők otthon elrontják.

Örülnek e nagyszünetnek a jövődön nemzedék esemetői, mert a leg- és legnagyobb rész nem a maga jószántából és kedvéből látogatja a tudományok templomát, hanem mert kell; akár van hozzá kedv és talentum, akár nincs. Ez utóbbiak különösen örülnek, mert ösztönszerűleg érzik, mit Martialis oly jellemzőleg mondott: Ludimagister parcat simpliciter turbae. . . . ferulaeque tristes, sceptra paedagogorum cecent . . . különösen pedig e nyári nap-

okban igyekeznek alkalmazni az elvet: Aestate pueri si valent, satis discunt, s örömmel fordítanak hátat az iskola falainak.

A szülők? No ezek különös teremtményei az Istennek. Mindegyik egy-egy kvalifikált tanár és hivatott nevelő. Alig elégszik meg egy kettő kis esemetőjük érdemsorozatával. Mindegyiknek van valami kifogása a kis lángézes vizagsztalására a tömérdék „elégéses“ vagy „elégtelen“ kalkulusa. Így akárhányan lármát csapnak a dogmatikai tételekkel saturált hit- és erkölstan ellen; hiszen az ő gyermekükből pap ugy sem lesz. Még többen kifogásolják a latin és görögnyelv, ugy ezek irodalmávi gyöt-rését a fiatságnak, mert e két nyelv tudásának absolute semmi praktikus haszna nincs. Ugyanezen kathegoria alá veszik a német nyelvet és irodalmát, mert hiszen a régi nóta is ez ellen szól. — Emitt hangos panaszok emelkednek a bölesészeti előtan minden faja elen, mert hiszen ők gyermekeiket nem akarják könyvekben buvárkodó tudós bölesékké nevelni; a böleséget majd fejökbe veri az élet. Amott kifogásolják a mennyiség- és mértant, ugy nemkülömben a vegytant; hisz az ő fiuk sem mérnök, sem technikus, sem gyógyszerész, sem egyéb ily fajta jövődöbeli értelmes népséghez tartozni nem fog, — nem kevesebb a kifogás a többi tantárgyak ellen is, egyik vagy másik irányban. De végre is a tanárok hibája, hogy

A „Pécs“ tárczája.

Egy kaliforniai történet.

A mult évtizedekben, midőn az éreznép árja jelentékenyen emelkedett, az Egyesült Allamok nyugati és déli tartományai-ban, closegítve a gyér lakosság által, a civilisatio legkülsőbb határán a hamispénzverés nagyban virágozott.

Évek alatt jöttek csak ennek nyomába s ekkor indították meg ellene az irtó háborút.

Densmore Jack, az ismert titkos rendőr bizatott meg a shastai pénzhamisítőkat felkeresni, ha lehet hozzájuk csatlakozni, s tőlük a hamispénzverés minden titkát megtanulni.

E megbízás veszélyes volt, de Densmore Jack, ki már nagyobb veszélyeknek is nézett szemébe, nem rettent vissza.

Egy szeptemberi napon, házalónak öltözködve szállt ki a shastai vasutállomáson s ott tört angol nyelven kérdé, vajjon merre találja Wildwoods Tavern utját, mert reméli, hogy ott jó üzleteket csinál. Az utat megmutatták s Densmore tovább vándorolt, miközben fogai közt mormogá: „Dick Priet- t meg találom, szerencsémét megalapítottam.“

Este egy az ut melletti házaeskába betért, reggel lefizette a szállásbért s távozott, délen visszajött ismét s ezt addig tette, míg egy nap, Dick Price nevét hallá emliteni, s mint házaló, néhány hamis pénzdarabot kapott árniért.

Röviddel a naplemente után, ép midőn egy erdő koronázta hegyet mászott, Densmore találkozott, egy kis fiuval, kívül hosszabb beszélgetést kezdett az időjárásról. „Hová szándékozol?“ kérdé végre a fiu. „Éz ut itt a hegyekben végződik s azután nem mehetsz tovább. Mint látom házaló vagy; legjobb lesz, ha velem jösz s holnap reggelig nálunk maradsz.“

Densmore néhány mesterkélrt ellenvetés után a fiuval ment. Az ut sűrű bozóton keresztül egy házhoz vezetett, melyet a fiu mint lakásukat jelölt meg. Kérte Densmoret lépjen be, míg ő atyját hívja. Densmore megtekinté a házat a mellette levő színnel együtt. Pr. házának kelle lennie. Közeledt tehát az ajtóhoz, hogy a kilincset lenyomja, de ez ép abban a pillanatban nyilt fel s előtte egy erős, körszakálu, komoly arczu ember állott.

Dick Price volt.

„Mit kívánsz?“ kérdé Densmoret. Ez válaszul, hogy ő házaló, s hogy a fiuval találkozott, ki ugyane házba jött s itt neki éjji szállást kínált. Ezalatt a szobába ment, csomagját maga mellé dobva, mely sóhajjal

leült egy padra. Most egy fiatal esinos nő lépett a szobába, köszönté az idegent s azt mondá a férfinak, hogy fia, Willie, az országuton talála e házalót s látva fáradtságát, környülethől házukba meghívta. Densmore előtt e hang ugy tetszett, mintha az a fiu hangjához hasonlított volna. Talán egy személy a kettő?

„Hol a fiu?“ kérdé a férj.

„A szímbem ment, nagyon fáradt, nem akar vacsorálni.“

Densmore most biztosra vette, hogy a fiu és e nő ugyanegy személy. A házigazda meghívására részt vett a vacsorában, mely után a társaság a kandalló előtt foglalt helyet. Természetes, hogy a beszélgetés az üzletről folyt. A házaló az általa elért eredményről beszélt s egy marék pénzt mutatott, mit a nap folyamán vett be. Price egy pénzdarabot kezébe vett s szorgosan vizsgálta: „Ez hamis pénz!“

„Mit?!“ kiáltá ijedten a házaló „ez hamis? És azután ha hamis is, majd tudadok rajta; bárcsak volna ilyen egy zsákkal!“ „Éz megtörténhetik“ mondá rövid szünet után Price „ép ma hallottam beszélni, hogy sok hamis pénz van a környéken. Sőt ismerek egy embert, kinek meglehető sok van e fajtaból; körülbelül egy mértöldnyire lakik innét; talán ide adja az ár feléért.“

„Akkor kétszáz dollár árát veszek e

egy jó csapat tehetségtelen, egy jó csapat otthon elkényeztetett, vagy elrontott gyermek fejébe nem tudnak a szülők izlése szerint kiválogatott annyi tudományt bemagyarázni, amennyivel a leendő „ur” az érettségén valahogyan átúszva, vagy enélkül is a gyakorlati élet mezején mint *deux ex machina* ki léphessen.

A tanügyre vonatkozólag már egy hibád volt, az t. i., hogy azon fejtegetésnek: vajjon a gyermekek a tanodákban túlteltek-e, vagy sem? tért engedtl. Azon czikkorozat, mely azt mutatta ki, hogy tultelhelés létezik, a szülők legnagyobb részének applausával találkozott; — az ellenkező czáfolat azonban resensust idézett elő. És ez a fentebbieknél fogva igen természetes is volt.

A szülők kényes oldalát csinján kell érinteni.

Általában a provinczián a közbajok és hibák kuforrásait — ha boldogulni akarsz, soha se keresd ott, ahol vannak, — ez a fővárosi lapok dolga, — hanem keresd másutt, akár a holdban.

Gyakorlati példával bizonyítom be e nézetem helyességét. A középtanodai bajok segíteni van hivatva az 1883. 30 t.-cz. Ebben nagyon sok szülőknek megint szemet szur az a fentebb már érintett sok impraktikus tantárgy, és még gyötrőbbé van téve az érettségi, mire legtöbb tanodaközpontnak, és padfaragónak nincs szüksége. E törvény mellett jövőre így okoskodjál: átdal uram esőt, de nincs köszönet benne. Ezt a törvényt is tudós pápaszemes professzorok importálták külföldről stb. Ezért duzzogni fog rád 10 professzor, de gratulálni fog a szülők egész serege.

A választás egy provinczialis lap érdekében nem nehéz.

A legközelebbi találkozásig, Isten veled!

fajból” mondá a házaló izgatottan „vezess azon emberhez, kinek ily pénze van eladó.” „Holnap majd elvezetlek; fáradsz látszol, inkább feküdj le és aludj!”

A házaló beleegyezett s Price a szin feletti szénapadlásra vezette, hol magának ágyat vethetett. Mihelyest magára maradt, kinyitotta csomagját s két revolvert, egy tört, három pár kézbilincset s az Egyesült Államok titkos rendőri jelvényét, egy csillagot vett ki, mely tárgyakat maga mellé, a szénába tett.

Nem sokára a szinben csendes neszt hallott s egy férfihangot. A padlás egy nyílásán három gyanus alakot látott.

„Ez éjjel dolgoznunk kell” mondá Price, „a padlásan egy német házaló van, ki holnapra négyszáz dollárt akar. Magaddal hoztad a prést Bray?”

A megszólitott fejét csóválva mondá: „Még nem voltam otthon, küldd el Nettiet, nóm majd át adja neki.”

A leány elküldtetett, mire a férfiak egy nehéz ajtót emeltek fel s a pinczébe mentek. Densmore fellélekzett. Halkan a pince ajtóhoz csuszott, kezében a revolvert és bilincset tartva. Azután kopogott az ajtón: „Price ur! Price ur! oly meleg van, adjon egy kis vizet!”

„Maradj csak fenn s feküdj le vén káposztaféreg, majd hozok fel vizet” kiáltá vissza Price.

„Az isten szerelmére, kérem Price ur!” könyörgött a házaló tovább.

Spencer Herbert a nevelésről.

— Irta: Zsoldos Lajos. —

II.

Testi és erkölcsi nevelés.

Mielőtt belebocsátkoznám Sp. H. az erk. nevelésről irt nézetének ismertetésébe, megjegyzem, hogy ő itt főleg a szülői, a családi nevelés hiányait s az irányt és elveket, melyek szerint az erk. nevelésnek feladatát helyesen megoldani lehet, jelöli meg és tüzi ki, s minthogy az erk. nevelés sikere a helyes fegyvelmezés által eszközölhető, azért e részben a helyes és helytelen fegyvelmezési módokat állítja szembe sürgetően a szülők részéről, hogy helyes fegyvelmeivel elvekkkel és módszerrel bírjanak. Mindamellett, hogy főleg a családi nevelésre vonatkoznak utasításai és észrevételei, nekünk tanítóknak is meg kell azokat szívelnünk, mert hiszen azonkívül, hogy családapák vagyunk, nem kell-e növendékeinknek is valódi atyjuk lennünk? nem ugyanazon elvekknek kell-e vezetni bennünket növendékeinkkel, mint gyermekeinkkel szemben? Ez a rész tehát egyformán érdekli a tanítókat és szülőket s csak az a fájdalom, hogy a nagy közönség ritkán vesz magának fáradságot szülői kötelemének helyesebb megismerése és teljesítése, minél fogva még soká lesz oka és alkalmá Sp.-nek a szülői helytelen nevelési, fegyvelmezési eljárásáról panaszkodni.

De lássuk magát Sp. művét.

Mindjárt a bevezetésben kiemeli Sp., hogy bár a tanulmányok anyagában van is námi figyelem fordítva arra, hogy a mindkét nembeli ifjúság polgári és társadalmi állásra képesíthessék, azzal egyáltalában nem törődnek, hogy azok a szülői állapotra alkalmasokká tétessenek, mintha az valami könnyű, magától értetődő, s előkészület nélkül is jól teljesíthető dolog volna; kívánja azért, hogy a nevelés eme művészete az isk. tanfolyamból ki ne hagyassék, mert szerinte „azon tárgy, mely minden más tárgyat magába foglal, s ennél fogva azon tárgy, melyben a nevelésnek a tetőpontot kell érnie, nem más, mint a nevelés elmélete és gyakorlata.”

Az erre való előkészület hiányának tulajdonítja Sp. azt a habozást, rendszertelenséget, mely a családban a gyermekek észszerűtlen s csak a pillanat hatásától s érzelmektől függő fegyvelmezésében tapasztalható.

A pinczében pléhedény csörgést lehetett hallani; egy ember jött fel a lépcsőn; a pince ajtó kinyitott s Price magasra tartott kézzel egy vízzel telt edényt nyújtott a házaló felé.

E pillanatban Densmore a bilincset Price előre tartott kezére fonta s a revolvert homlokának szegezve, lelövással fenyegette, ha egy hangot is ad. Price látta, hogy a titkos rendőr hatalmában van s nem ellenkezett, hogy bilincsbe veretessék.

Densmore elreteszte a pince ajtót s elhelyezkedett a szinbejártnál, hogy Nettiet, ki a prést hozza, megvárja.

Hosszabb várakozás után Nettie megérkezett. Densmore elejébe lépett s kezét Nettie vállára akarta tenni, de ez egy pillanat alatt tisztába jöven a helyzettel, revolverét előrántva, azt a titkos rendőre szegezte. Price, daczára bilincseinek, félre ugrott. Densmore villámgyorsan szintén előrántá revolverét, egy lövéshangzott s Nettie halálosan találva összerogyott. „Inkább, mint a fogságban!” ez volt utolsó szava.

Egy órával később a pinczébe Wildwoodban átadta foglyát a rendőrségnek. Két órával később a pinczébe levők is elfogattak s másnap Densmore Nettie sírjánál állott.

Ez állapotokat azonban Sp. maga sem tartja egyhamar megváltoztathatóknak, mert bár ő nem tartozik is azok közé, akik hisznek lord Palmerston dogmájában, mely szerint minden gyermek jónak születik, sőt az ellenkezőt a valósághoz közelebb állónak tartja, s nincs egy véleményen a mi Görög Imrénkel, ki azt hirdette, hogy a gyermeket azzá és olyanná neveli, a mivé és a minővé a szülők és ő akarják, mert a legközelebbi fegyvelmezés által is a gyermek tökéletlenségei bár kevesbithetők, de teljesen ki nem írhatók; mégis főleg a szülőket és azok tökéletlen bánásmódját terheli vádjával, kimondván, hogy ama házi és egyéb rendeltenségek nagy részeért, melyet közönségesen a gyermekek romlottságának szoktak tulajdonítani, minden habozás nélkül a szülői helytelen bánásmódot kell vádolni, és hogy az erkölcsi fegyvelmezés bármely eszményi rendszerének általános foganatba vétele hasztalan volna, mivel a szülők nem elég jók.

Egyébiránt bevallja Sp. azt is, hogy hasztalan törekvés volna a család-kormányzást előbb reformálni akarni, mielőtt egyéb dolgok reformáltatnának s mivel a kormányforma általában egy a nemzeteknél, mint a család keblében is olyan jó, aminő az — az emberi természet általános állapotánál fogva lehet, óhajtja hogy az általános jellem javuljon, mely aztán a nevelési rendszer javulását is eredményezné, mert az eszményi ember is tudná magát beletalálni a világ jelenlegi viszonyaihoz. S itt szemére veti az angol nyilvános iskoláknak, főleg az etoni, vinchesteri stb. híres középiskoláknak, hogy ott a fegyvelmezés igazságatlanabb és szigorubb, sőt zsarnokibb, mint szabad volna a későbbi társadalmi élethez viszonyítva lennie, a mit a mi középiskoláinkról ugyan teljes-séggel nem lehet elmondani, mert ellenkezőleg — a túlságig vitt humanizmus és szabadtanrendszer sajnálatosan kezdi már is éreztetni káros katasúkat a lazult erkölcsi fogalmakban, az önfegyvelmezés és kötelesség-érzet nagy hiányában, melyeknek természetes következményei az öngyilkosságok, sikkasztások stb.

Sp. az eddig elmondottakat előleges megjegyzésül tekintvén, ráter az erkölcsi nevelés valódi céljára és módjára. Ezeket azonban nem száraz tanételekben találja ki, hanem mint bölcsész inductive könnyen felfogható példákban, sokoldalú tapasztalat alapján vezeti le a szabályokat s mutatja ki azoknak keresztélvithetőségét, úgy hogy csaknem kísértetbe estem lapról-lapra követni, sőt e száraz ismertetés helyett egész lapokat kiírni. De az idő korlátozott s így csak ajánlhatom nemcsak minden tanítóknak, hanem minden szülőknek az érdekes mű megszerzését és tanulmányozását.

Kiindulási pontja ez: „Ha a gyermek elesett, vagy fejét az asztalba ütötte, fájdalom érez, melyre vissza emlékezővén máskor vigyázóbbá leendő s több ily példából kiünteti, hogy az ily büntetések — bár büntetések csak jobb szó hiányában mondja — kikerülhetlen következményei azon tetteknek, melyekből folynak, s hogy a fájdalmas visszahatások mindig a kihágásokhoz vannak mérve, mindig ugyanazok, közvetlenek, nem ingadozók. Az élet is így fegyvelmez, pl. az üzletember, ki nagy haszon után áhítozik, elveszti bevőit stb. Ebben látja az erkölcsi nevelés vezér elveit megadva s kívánja hogy a szülők „a természet szolgái és magyarázóí” legyenek, s mint ilyeneknek kötelességük arra ügyelni, hogy gyermekeik saját tetteiknek természetes következményét, mint természetes visszahatást, mindenkor tapasztalják, anélkül, hogy azt elmellőznék, vagy súlyosbítanák, vagy pedig a természetes következmény helyett mesterséges eszközöket alkalmaznának büntetésül. A mostani durva eljárásokat nem tartja föltétlenül helyteleneknek — relative — de csak a rossz nevelésű szülők rosszul nevelt gyermekeihez viszonyítva.

Hogy a rendetlen gyermekkel magával kell a szétszórt tárgyakat rendbehozni, — a késedelmeskedő s kellő időre fel nem öltözött kis leány otthon marad a sétáról stb. ily példák által feltüntetni, hogy a gyermek az ok és okozatról helyes nézetet terem magának s a helyes magaviselet ez életben — mely végeredményében a világban való boldogságukat eredményezi — biztosabb alappal bír, ha cselekvéseik jó és rossz következményeit megértjük, mintha azokat csupán tekintély szavára hiszszük el. Azon elvek szerint járva pedig el, a gyermek belátna a büntetés igazságos voltát s nem hinné, hogy vele méltatlanul bánnak, mint a mesterséges büntetésnél gyakran és alaptalanul hiszi, mert itt — sokszor az indulat által is vezetve, de még a legnagyobb higadtság esetében is — a büntetés mérve lehet legnagyobb, lehet kisebb. Ezen kívül a természetes büntetés, a természetes visszahatás által gyakorolt fegyelmezési rendszer a kedélyállapotra sem ártalmas részint azért, mert a bünhődő gyermek tiszta igazságnak tekintti, részint azért, mert ez a szülők személyes cselekvése helyett nagyrésztben a természet személytelen működését alkalmazza. S míg a most divó pirongatás sőt verésben nyilvánuló fegyelmezés igen gyakran elhidegültet idéz elő a szülők és gyermekek között, addig a természetes módszer gyakorlata folytán a viszony közöttük nemcsak barátságosabbá, hanem befolyásosabbá is leend. Ezek a term. rendsz. előnyei a mostani felett.

Komolyabb természetű rosz magaviselet, vagy csekélyebb lopás, hazugság, szóval nagyobb vétségek esetén is elegendőnek tartja Sp. ama rendszert, úgy hogy a vétség esetén a szülők által éreztetett hidegség, tetszésüknek vagy nem-tetszésüknek nyilvánítása elegendő a gyermekek kormányzására, ha fenti elvek következtében kerestül vitettek, mert a gyermekeknek teljes bizalmát és ragaszkodását bírva, a megszokott nyájasságnak csupa visszatartóztatása is nem csekély szomorúság forrása leendő, mely — szerinte — huzamosabb keserűségre ad okot, mint épen a megverés. Így aztán a gyermek nem tekint a szülőt ellenségének, mint most a legtöbbször, mert ha szavakkal gyermeke előtt legjobb barátjának is mondja magát de tettei folytán több-kevesebb fájdalommal részesül, állítólag jövője érdekében s „mintán képtelen — ugymond Sp. — fölfogni a gyermek azon jóvendőt, mely anyja vagy atyja előtt lebeg, valamint azt, hogy ezen bánásmódnak az ő jóvendő boldogságára nézve mi-féle előnye lehet, rendszeren azon eredményből ítél, melyet tapasztal; s mintán azt minden másnak, csak kellemesnek nem tapasztalja, kétsége támad szülőjének azon állítása felől, hogy az neki valóban barátja.” Azt állítja azért, hogy a helyes nevelési rendszer mellett komolyabb kihágások sem oly gyakoriak, sem oly aggasztók nem lehetnek, mint most, mert szerinte sok gyermek rosz magaviseletét egyenes következménye azon megrogzított beszantásoknak, melyeknek a helytelen bánásmód következtében ki vannak téve, s a gyakori büntetések folytán kifejlett morogvaság és dacosság gyöngíti a rokonszenvet s így szükségképp utat tör a kihágásokra. Az egy családban levő gyermekek egymással durva bánásmódját Sp. határozottan a szülők hasonló bánásmódjának röjja fel.

Mintán Sp. az alapelveket bővebben és tanulságosan kifejti, végül néhány szabályt ad, melyeket én is kijegyeztem, de indokolás nélkül.

1. Nagymérvű erkölcsi jóságot gyermektől sohase várj.
2. Elégdj meg mérsékelt követeléssel s mérsékelt eredménnyel.
3. A parancsolgatásokkal légy takarékos.
4. Ne busulj azon, ha tapasztalod, hogy gyermekeidben erős önakarat nyilvánul, azért nevelési módszered több-kevesébe mind-

egyik gyermekek jelleméhez kell alkalmaznod.

A testi nevelést illetőleg Sp. legelőször is szeméret veti a szülőknek, hogy kutyáról, lovakról, marhákról, sertésről, ezeknek legjobb módszer szerint való táplálása és hizlalásáról s ezekből folyólag tápszereiknek táptértéke és vegyi alkotászeiről összejövedeleknél rendszeren folynak beszélgetések, sőt ezekről szóló könyveket is vesznek, de mily roppant kis perczenje ezeknek törődik azzal, hogy milyen az a táplálék, melyet gyermekeinek adnak s hogy alkalmas-e az serdülő fia, vagy leánya testi szükségére? Pedig a tápláléktól függ első sorban is a testi fejlettség, a testi fejlettségtől az erő és egészség, azért mint Galiver, ő is kívánja, hogy „legyen minden ember jó állat” vagyis testileg jól kifejlett. Elismeri, hogy ez úgy napjainkban (méltó) figyelem tárgya tud lenni, mit bizonyít a gúnyosan ugynevezett „izmos kereszt-tényesség” számára való iskolák felállítására — bizonyára Angliában, bár tagadhatlan, hogy nálunk is sok történet erre vonatkozólag az utóbbi időben, főleg a tornázás kötelezővé tétele által.

Legelőször is követeli Sp. hogy a gyermekszoba az újabb tudomány igazságai szerint legyen berendezve. Ezen azonban — azt hiszem — mi könnyen tushethetnénk, ha csak szobáról volna szó, mert hisz nekünk nem telik külön gyermekszoba, de Sp. ide sorolja a táplálást is, s a testi nevelésnél ezt állítja első sorba. S kimondván azt, hogy a hiányos és szűk táplálék inkább hátrányos, mint a tulságos, a táplálék mennyiségét illetőleg utal magára a gyermek étvágyára, melyet helyesebb mérvadóknak tart, mint a szülők „azt gondolom”-ját. A táplálék minőségéről nézve pedig némely tiltott dolgok pl. a cukor élvezetét egyenesen kívánatosnak tartja, mint a mely — az állattan buvárai szerint — a test belsejében összekötöttébe jön az élelennyel, minek folytán a melegség fejjük ki. A gyümölcs ismét becses tápszer, mint hogy a benne levő növényi savak az emésztésre fölöttébb jótékony hatásnak. Azonban határozottan tévesnek jelenti ki azoknak gondolkozását, kik azt hiszik, hogy a gyermekeknek kevés állati táplálékkal kell élniök, a mit ugyan alkalmasint a kevésbé vagyonosak takarékosági szempontból hoztak eleinte létre, melyet aztán — elég hibásan — elvetettek, holott helyes okoskodással kimutatja, hogy a virgoncz gyermeknél a test nagyobb elhasználásnak és így nagyobb helyreptöltésnek is levén kitéve, s mivel az életműködés fenntartására szükséges bizonyos fokú melegség előállítására czéljából a testnek bizonyos alkotászei folytonos elégségnek vannak kitéve, s mivel a test növése új sejt-szövet készítését is igényli, tehát a gyermek eledelével semmivel se kevésbé, sőt inkább még annál táplálóból, — s én hozzá teszem: aránylag több — legyen, mint aminő felnöttek, — azért minden tápszer közt első helyre teszi a húst, mert ez erősebb, tömöttebb, ruganyosabb izmokat növel; mert a munkabíró képességet növeli, mire felhozza példakép, hogy a szegény paraszt fia úgy teszi, mint szellemi képességre nézve, nagyon alant áll egy vagyonos ur ember fiahoz képest, mit saját tapasztalatunk is igazol. Végül ajánlja a táplálékok lehető változatosságát, és pedig úgyis, hogy mindenik étkezés alkalmával vegyes ételt használjunk.

Második fokellék a ruházat. És így kívánja, hogy az érzetek, pl. a hideg meleg érzete legyen az irányadó. S e szempontból elítéli a jelenleg divatos komédiás-féle gyermek-öltözeteket, mint a melyek nem felelnek meg az egészség követelményeinek, mert kényelmetlenek, gátolják a kifejlődést sőt gyakran kora halált idéznek elő. Azt a minden áron való edzést*) sem helyesli s

azt mondja, hogy sok gyermeket kiedzenek a világból.

Még a paraszt gyermekekre nézve is ártalmas a hiányos öltözet, bár azok a szakadatlan játék által jobban megvédik idegrendszerüket s agyuk túlterhelő munkája által nem rongálják meg, — mert a meleg vesztés a fejlődést hátráltatja, mint az eskimók, lappok és tűzföld lakói bizonyítják, kik kevésbé érzékenyek ugyan a hideg iránt, de főleg az utóbbiak oly törpék és rútak, hogy Darwin szerint „az ember alig hitetheti el magával, hogy azok velünk rokon teremtmények.” Következése tehát így hangzik: hogy bár a gyermek ruházatának soha sem szabad oly tulságosnak lenni, hogy az tikkasztó melegséget okozzon, mindamellett kell, hogy az bármely általános hidegérzés eltávolítására mindenkor elegendő legyen; hogy a gyermek hitvénya pamut, len vagy e kettőből vegyesen szőtt, közönségesen használt ruhaféle gyártmány helyett, valamely czélserű, rosz hővezetéstől, mint pl. durva gyapjuból készült ruhában járjon, továbbá a ruha legyen erős, hogy azon erős használat következtében, melynek a gyermek játéka által ki van téve, hamar el ne pusztuljon; s végül olyan színe legyen, melyben a viselés és időviszontagság hamarosan kárt ne okozzon.

A testi nevelés 3-ik kelléke a testi mozgás. Ezt illetőleg, úgy látja Sp., nincs szükség tüzetes fejtegetésre, mivel elegendő tekintetbe van véve, de csak a fiuknál, mert a leányokra nézve egészen másként áll a dolog. Leírván az eddigi hibás rendszert s megróvva a nevelőnőket, hogy az illem stb. szempontjából nem engednek a leánygyermeknek elegendő szabad mozgást, főleg fesztelen gyermeki játékokat, ezeket, mint a testi nevelés mellőzhetlen kellékét követeli, kimondván, hogy a szabad mozgást és játékot még a most pótlékul a tantervbe felvett rendszeres nő-tornázás sem pótolhatja, mert ez csak egyoldalulag fejleszt s a kedélyt nem őríti úgy fel, mint a játék. — Erre vonatkozó fejtegetéseit így végzi: „Ugy a leányok, mint a fiukra nézve a játék által előidézett tevékenység, melyre őket ösztönök készíti, a test jóllétére igen lényeges dolog. S a ki ezeket eltiltja, az a test fejlődésére Istentől rendelt eszközöket tiltja el.”

Végül megemlékezik egy fontos s még manapság is fennálló körülményről, mely ellen nálunk is mind hangsúlyosabban tiltakozik a testi nevelés érdekében a tanfiaiak s józan paedagógok egész serege. Értem a tulságos szellemi munkát. Sp. a műveltebb osztályok gyermekeinek testi elsatnyulását a többi okokon kívül főképen ennek tulajdonítja és nem tudom, ha nálunk az utóbbi években a hadkötelezettek első korosztályából való óriási visszahelyezések, mely 70—75%-ot tesz, nem tulajdonítható-e nagyobb részben a népiskola túlterhelésének? A fokozott szellemi munka következménye gyengeség, kedvetlenség, sápadtság, általános roszullét, tehát testi fejletlenség; az élettan kimutatta, hogy az agynak minő egyenes összefüggése van a gyomorral a bolygóideg által, s amannak megerőltetése mily zavarólag hat emennek a működésére. Kárhözhatja azért azokat, kik hogy a szellemet növeljék, elrontják a testet s hangsúlyozza, hogy a világban való boldogulás nem annyira az ismeretektől, mint sokkal inkább a testi erőttől függ. Kimutatja azért, hogy a gyermekek testi nevelése hibás a hiányos táplálkozás, hiányos ruházat, hiányos testmozgás és túlhajtott szellemi munka következtében.

Ezzel befejezem ismertetésemet, mely nagyon gyarlóm adhatta vissza az élénk, vonzó, tanulságos művet, de ha csak egy eszmét sikerült is foganatosítanom, főleg ha csak egy kartársamat is indíthattam a becses mű megszerzésére s tanulmányozására, csekély munkám nem volt hiába való.

*) Meitláb járatast, fedetlen nyakot és főt.

H i r e k.

Pécs sz. kir. város közigazgatási bizottsága f. é. július hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájkor ülést tart.

A közegészségügyi bizottság azon alkalmából, hogy a cholera-járvány Egyiptomban kiüthött s eshetőleges kilátás van arra, miszerint Európába sigy hozzánk is átépeltek, a járvány megelőzésére követendő rendszabályok alkotása czéljából hetfőn délután ülést tartott. Ez ülésen mindenek előtt elhatározottat, hogy a piaci czikkek kétszeres szigorral fognak ellenőriztetni, hogy egy biztos s egy rendőrtiszt mint piaci rendőrség felügyelni fog minden behozandó élelmi czikk felett, kiknek kötelességükké tétetik gyanus esetben a ker. orvosoknak jelentést tenni. Az uszodák vízének gyakoribb felrészítésére rendőrkapitány, a terek s utcák napontai seprésére, valamint a folyókák tisztogatására a tanács figyelmé felhívatik. Elhatározottat, hogy a háztulajdonosok falragaszok utján, szigorú büntetés terhe mellett hivassanak fel a szemét és trágya kihordatására, valamint az iparüzletek tulajdonosai is az iparuk üzésénél keletkezett bűzhődöt folyadékok elvitésére. A cholera bekövetkezése esetére járványkórházul a Batthyány kaszárnya szemeltett ki, mely annak idején 80 betegre fog berendeztetni. Végre elhatározottat, hogy a rendőrség felszólítást intézzen a katonai hatósághoz, azon értelemben, hogy az úrszék, illetve a pöczegődrök kellőleg fertőtleníttessenek. Szép és hasznos intézkedések, csak szigorral kell keresztvívni.

Halálozás. A következő gyzásjelentést vettük: Bors Mátvásné szül. Schneckenberg Éva, dr. Bors Emil és neje szül. Thassy Jolán, Vogl János és neje szül. Bors Janka, Thaller Gusztáv és neje szül. Bors Anna, maguk, mint gyermekeik és a széleskörű rokonság nevében fájdalomelt szívvel jelenik forrón szeretett férjének, illetőleg atyjuk, nagytatyjuk és rokonuk Bors Mátvásné f. évi július hó 9-én délután 1 órakor, a halottas szentségek ájtatos felvétele után, életének 70-ik évében történt gyzásos kimúltát. A boldogultnak hiült tetemei f. évi július hó 11-én, délután 6 órakor fognak a budai külvárosi közsírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a budai külvárosi plébániatemplomban f. évi július hó 12-én délelőtti 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatattni. Pécsen, 1883. évi július hó 9-én. Béke hamvai!

Városunk orsz. képviselője, dr. Czierer Akos vasárnap d. e érkezett meg. A vasutnál nagy tömeg fogadta s éljenzte meg Sim on f a y üdvözlő beszédét, melyre a képviselő ur röviden válaszolt. A fogadtatásra K o n c z és K e l e m e n vezérlete alatt vagy 80 főnyi banderium is kivonult. A képviselő ur kevés hallgató és még kevesebb választó előtt tartotta meg d. u. 4 órakor beszámoló beszédét. Este 85 terítékű diszvacsoza volt.

Kiállítási bizottság. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter az 1885. évben Budapesten megtartandó orsz. kiállítás pécsi kerületi bizottságát megalakította. E bizottságba kinevezettek Pécsről: A i d i n g e r János kir. tan. és polgármester és E n g e l Sándor fa nagykereskedő; Főherceglakról R a m p e l t Adolf igazgató; Szegzárdról P e r c z e l Dezső és E l l m a n n Miklós; B á r á n y Hédés Boglárról, B e r n r i e d e r József Dívégvárlól; F r e y s t ä d t l e r Vilmos, R o b o z István és S o m m s i c h Andor Kaposvárról.

Ejli vonatok. Mint értesülünk, a budapest-pecsi vasut üzletgazgatósága, az utazó közönség kívánalmainak megfelelőleg az eddig beszüntetve volt ejli vonatok jövő hó elejétől kezdve ujra fogja közlekedtetni. Indul pedig majd ezen vonat P é c s ről este 7 óra 16 perczkor és érkezik B u d a p e s t r e reggel 6 órakor; B u

d a p e s t ről pedig elindul este 9 óra 33 perczkor és P é c s r e érkezik reggel 8 óra 11 perczkor. — Üdvözljük az igazgatóság ez elhatározását, a közönség rég érzi az ejli vonatok hiányát.

A forgalomban levő 1 frtos államjegyek bevonása és új 1 forintos államjegyek kibocsátásáról szóló 1868. pénzügyminiszteri rendelet. A jelenleg forgalomban levő s 1866. évi július hó 7-ről keltezett 1 osztr. ért. frtról szóló államjegyek 1885. évi szeptember 30-ig még valamennyi m. kir. állami pénztárnál és hivatalnál fizeteskép elfogadandók. — 1883. évi október hó 1-től egész 1884. évi szept. 30-ig a bevonandó s 1866. évi júli. hó 7-ről keltezett 1 o. é. forintról szóló államjegyek a magyar korona országaiiban fizeteskép már csakis a központi állampénztár által Budapesten, ellenben 1884. október 1 től kezdve már ezáltal sem fogadtatnak el. A fizeteskép való elfogadásra kitűzött záros határidő lejártá után, a bevonandó 1 forintos államjegyek csakis kicserélés végett fogadtatnak el és pedig a magyar korona országaiiban és végbél is csak a központi állampénztárnál s a külön hirdetésmény utján később megjelölendő kir. adóhivataloknál. 1887. évi január 1-től 1888. október 1-ig június hó utolsó napjái a bevonandó 1 frtos államjegyek kicserélése már csak a cs. és kir. közös pénzügyminiszterhez intézendő, s a szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodvány alapján fog megengedtetni. 1883. évi jun. hó utolsó napja után beadott folyamodványok alapján, a bevonandó 1 forintos államjegyek többé sem be nem váltatnak, sem ki nem cseréltetnek.

Lesz ingeny fűrdő. A héttőn tartott közegészségügyi bizottság ülésén megpindített az ingeny fűrdő eszméje is. — A bizottság elhatározta, hogy felterjesztést tesz a tanácsnak oly értelemben, miszerint a város tulajdonát képező „balokányi” uszoda ezután csak azon feltétel mellett adassék bérbé, hogy bérlő köteles legyen bizonyos számú ingenyjegyeket szegények közti kiosztás végett a hatóságknak kiszolgáltatni. Üdvözljük az eszmét, bár már régen keresztül vitetett volna.

Budapest-pecsi, mohács-pecsi és kir. szab. pécs-barcsi vasutak. A személy és áru szállítására vonatkozó általános helyi díj-szabásokhoz 1883. július 20-án az 1-ső pótlék lép hatályba következő tartalommal: 1. Határozati változások. 2. Kivételes díjszabások Budapest és Baresra szállítandó gabona után, 3. Kivételes díjszabás tűzifa és kövek szállítására. Példányok az üzletgazgatóságnál kaphatók.

Sidoli lovarköre ma érkezik Budapestről, hogy e óadásait Pécsen megkezdje. Sidoli cirkusa 100 tagból áll, azonkívül 40 lóval és 2 kütőnéen idomított elefánttal rendelkezik A Budapesten is általános tetszést aratott lovarda előadásait ma este 8 órakor kezdi meg.

Hamis pecsétek. Az utolsó hónapokban a hamis ló- és marhajárlatok, községi és helyhatósági bizonyítványok nagyon megsaporodtak; hamis voltát pedig nehezen lehetett felismerni, mert hatóságok készítőjét sokáig sikertelenül nyomozták, míg végül minap sikerült a bácskai esendöröknök egy bácsmegei egyént elfogni, kinél több községi és körjegyzőségi hamis pecséten kívül találtak egy-egy hamis belügyminiszteri, mohácsi és szántovai szolgabírói és Mohács városi pecsétet.

Imádság a trónörökösné szerencsés születéséért. Császska szepesi püspök legújabb körlevelében egyházmegyeje papságának tudomására hozza a trónörökösné szerencsés születéséért mondandó imákra vonatkozó rendeletet és egyszersmind közli az ima szövegét is, mely így szól: Örök Mindenható Isten, mennynek és földnek Ura, ki királyokra és népekre árszotod áldásaidat, hallgasd meg kegyelmesen egyházad ájtatos könyörgéseit, és engedd, hogy szolgálódnak, Stefánia főhercegeasszony- és trónörökösnének szülő remény szerencsésen teljesüljön. Távoz-

tass el tőle minden veszélyt, és tartsd meg őt kegyelmedben mennyei hatalmaddal. Ezért kerünk Téged, oh Isten! a Te egyszülött fiad Jézus Krisztus, a mi Urunk és Megváltónk által. Amen.

Helyi irodalom. Dr. Mutschbacher Viktor jogacadmiai ny. r. tanár „A kereskedelmi jogtudomány elemei a magyar keresk. törvénykönyv szabályaihoz alkalmazkodva” című művét saját alá adja s egyszersmind egy rövid ismertetést bocsátott közre melyből kiemeljük a következőket: „Oly kereskedelmi jogi munkának hiányát, mely a keresk. jogi intézményeket és elveket könnyen felfoghatólag és mégis behatólag alaposan, különösen pedig ugy a jogszáság, mint a kereskedőség, s a nagy közönség gyakorlati igényeinek is megfelelőleg magyarázza és tárgyalja, rég érzi a keresk. jogot tanulni és alaposan ismerni vágyó és szükségű magyarajku jogtanuló és kereskedelmi ifjúság, de épen ugy érzi egy ily munka hiányát a gyakorlati élet embere, a bíró, az ügyvéd s a gyakorló kereskedő is. Igaz ugyan, hogy a kereskedelmi jognak irodalmi és tudományos művelésére nálunk tulajdonképen még csak mostani keresk. törvénykönyvünk nyújtott tért és alkalmat, és így jogirodalmunk e téren még igen zsenge korát éli; de bizonyára annál inkább örömmel üdvözlöi ugy az elmélet mint gyakorlat embere azon napszámó munkáját, ki a fenn említett hiány pótlására törekedve, idejét és tanulmányait felhasználni igyekszik arra, hogy hasznára lehessen munkájával a hazai kereskedelmi élet szellemi s azzal bizonyára anyagi fejlődésének is. Tanári pályám hivatalánál s a tárgy iránti különös előszere tetemnél fogva, már évekkel ezelőtt elhatározom egy oly keresk. jogi munka kidolgozását, melynek célja legyen az általános igényeknek megfelelni, de e mellett különös érdeket is ébreszten a keresk. élet és keresk. jog iránt mindenkiiben, a ki kereskedelmi ügyekkel foglalkozik, — pedig ezzel — tudva nem tudva — mindenki foglalkozik. Eme munkám teljesen és nagy gondnal kidolgozva ma már készen van, és kéziratban azt előadásaimban a helybeli jogakadémiaim, igaz örömmel, már igen sikeresen használom is. De fáradságomat és törekvésemet ezen előadásaimban csak igen szűk körben tehetem gyümölcsösöztövé. Munkámmal nemcsak saját halgatóimnak, de mindazoknak, kik a keresk. jogot alaposan ismerni kívánják és alaposan ismerni szükségűk, a jogásznak mint nem jogásznak egyaránt, főképp pedig a magyar kereskedőségnek óhajtanék szellemi és gyakorlati hasznót nyújtani. Ezt csak munkámmal kiadásával érhetem el. Munkám kiadását azonban, mint vidéki tanár, kinek közvetlen működési köre csak csekély számú hallgatóra terjed ki, csak aként eszközölhetem, ha önmagam képes vagyok munkámmal annyi előfizetőt és biztos vevőt szerezni, a hány előfizető, illetőleg biztos vevő által munkám kiadásának költsége előre fedezve lehet. Ennek elérése és eszközlése végett tehát előfizetési, illetőleg aláírási felhívást intézek a n. é. kereskedői, jogász és nagy közönséghez, felhiva azon egyeket, kereskedőket, mint nem kereskedőket, keresk. társulatokat, keresk. és jogi tanintézeteket, a bírósági és ügyédi kar tagjait, és mindenkit, ki a keresk. jog iránt érdeklél veltetik, méltóztassanak előfizetők és illetőleg aláírók gyűjtése által nekem lehetővé tenni fenn jelzett keresk. jogi munkám kiadását.” Üdvözljük tehát e munkát, mely hivatva lesz irodalmunkban hiányt pótolni s reméljük, hogy a szerző felhívása nem lesz a pusztában elhangzó szó. A mű körülbelül szeptemberre jelenik meg 36 nyomtatott iven s az első könyvben a kereskedelem személyeiről, a másodikban a kereskedelem tárgyairól, a harmadik könyvben pedig a kereskedelmi ügyletekről szöland, ugy, hogy e művet a tanuló ifjúság tanakönyvül, a gyakorló jogász és kereskedőség

pedig a gyakorlati életben hasznos kézikönyvül és előfordulandó keresek. jogviszonyaiban mindenkor utmutatóul és tanácsadóul (önügyvédül), végre bárki mindig igen érdekes olvasmányul fogja használni. A függelék szólni fog a könyvvezetésről s annak történelmi kifejtéséről, a keresek. könyvekről általában, s a könyvvezetésben előforduló műszavak értelmezéséről, az egyszerű könyvvezetéséről, a kettős könyvvezetéséről és a keresek. cégjegyzékek berendezése és vezetéséről. Előfizetési ára a nagy-érdekű műnek 4 frt.

Elkergetett kántortanító. Mácsa pest-megyei község katolikus kitérőse számára a váci szentszék Sz. J. okleveles kántortanítót nevezte ki kántornak. Az illető f. hó 2-án meg is jelent a községben s az istentiszteletre a templomba akart menni; csak hogy a templomajtó előtt összecsoportosult nép utját állotta s kijelentette, hogy nem engedik a templomba belépni s nem fogadják el kántortanítót. Hiába volt a lelkes fellépése, hiába a kinevezési okmány felmutatása, az ingerült lakosság hajthatatlan maradt s a kántort formálter elkergette. A kántor azonnal Vácra ment és panaszt tett a szolgabírónak, a ki most karhatalommal fogja őt hivatalába beiktatni s az ellenszegülő község ellen vizsgálatot indít. A karhatalom esetleges kirendelése iránt a szolgabíró már megkereste a megye alispánját. Csudálatos a dologban, hogy az ellenszegülő lakosság egy szóval sem említette a zavargás alatt, hogy miért nem akarja elfogadni a kántort s ezt csak a megindító vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Leleplezés 1866-ból A berlini „Miliär-Wochenblatt” legújabb számában érdekes közleményt találunk arról, hogy mikép értesült a porosz kormány 1866-ban az osztrák haditervéről. A közlemény Büchler alezredes-től való, ki akkoriban, 1866. márcziusában egyszeri hadnagy volt a második dzsidás-ezrednek. Mint ilyen kapta ő azt a fontos megbízást, hogy magánember gyanánt Ausztriába utazzék s puhatólja ki, vajjon az osztrákok csakugyan háborúra készülnek-e Poroszország ellen. Két nappal később már utban volt, s pedig a brezenzoviczei pályaudvaron, a hól zajos „hurrah”-kiáltásokat hallott. Megkérdezte a kupébeli szomszédját, ki hirtelen kinézett az ablakon, hogy miért a kiabálás, ettől megtudta, hogy a szomszéd sinen vonat áll, mely a hannoveri királyról nevezett ezrednek egy zászlóját viszi Csehországba, a porozok ellen való háborúba. „Midőn én — beszéli tovább Büchler — kétkedőleg mosolyogtam s a háborút nagy szerencsétlenségnek mondtam, kivált reám nézve, ki az osztrák határ tözomszedságában földeket bírok, utítársam beszédessé vált s elbeszélte nekem a következő hihetetlenül hangzó történetet: „Ezelőtt körülbelül nyolcz nappal Krakkón át utaztam Bécsbe s a krakkói állomáson a most utazó ezrednek egy fiatal tisztjével találkoztam, ki szintén Bécsbe igyekezett s velem egy kupéba szállott. Utközben beszédbe ereszkedtünk s a tiszt elmondotta, hogy nagy kilátás van a Poroszországgal való háborúra, Bécsbe utazik, hogy meglátogassa nagybátyját, ki a hadügyminiszterium előkelő tisztviselője s reméli, hogy tőle újságot hall. Attól tart, hogy nem élvezheti végig nyolcz napi szabadságát, hanem már előbb visszarendelik táviró utján. Bécsben elváltunk egymástól, én már harmadnap odahagytam az osztrák fővárost s Olmützbe készültem. Az éjszakai vasut pályaudvarán megpillantottam megint a fiatal tisztet s ez, rám ismervé, felém tartott egyenesen s hirtelen adta nekem, hogy csakugyan visszahívták, mert ezrede parancsot kapott, hogy vonuljon rögtön Csehországba. — Egy kupéba ültünk újra és az én fiatal barátom elbeszélte, hogy nagybátyjának állítása szerint elhatározott dolog a Poroszország ellen való háboru, az összes ezredet Csehországba mennek, vagy vasuti állomásokra vonulnak, hogy az osztrák mozgósítási

rendszerhez képest bármikor sorozó kerületeikbe térhessenek. Főparancsnokká Benedek tábornag van kinevezve, ki csak azzal a kikötéssel vállalta el e tisztet, hogy alatta ne álljon egyetlen főherceg se; kívánságát teljesítették. Lovassági parancsnokká Edelsheimot és Taxis herceget szemlélték ki. A zászok szövetségesei Ausztriának; a főserget Pardubitz környékén állítják föl, míg Olmütz és Veiskirchen között lovaságot koncentrálnak. A haditerv az, hogy a főserget Drezdnán át Berlinbe menjen, míg a lovaság valószínűleg Troppaunál tör előre. A hadsereg ellátására, mely ezuttal különösen jó lesz, a nemzeti bank vállalkozott. A hadjárat nem sokáig fog tartani s Berlinben ér véget.” — Én nagyon kétkedtem mindebben, de utítársam égre-földre esküdött, hogy csak a tiszta igazságot mondotta s én Krakkóban a tulajdon szememmel is meggyőződhetem róla, hogy készülődnek, mert már márczius eleje óta 5000 ember dolgozik naponkint az erődítéseken.” — Büchler hadnagy nemsokára visszatért Berlinbe s tapasztalatairól jelentést tett Muntius tábornoknak. Márczius 28-dikán Boroszlóban volt a trónörökös tábornokari főnökénél s elbeszélte neki egyet-mást az ellenség haditervéről, elmondva azt is, hogy azokat a fontos titkokat az osztrák tisztviselők könnyelműsége révén tudta meg. „Az ön jelentése igen nagy fontosságu — mondá a tábornokai főnök — s egyenesen ő felsége, a király elé jutott. Büszke lehet rá.” — Tudjuk, hogy a hadnagy jelentése minden részében helyes volt, s hogy a porosz haditerv az osztrákok nagy álmétkódására ugy volt kidolgozva, mintha Poroszországban minden tervét ismerték volna az ellenségnek. Pedig hát — ismerték is!

Epret termő fa. Gmundenben nagyon sokan csodálják most egy szilvafát, melynek ágai tele vannak gyönyörű, piros eperrel. Az epret persze úgy ottjárták bele a szilva-ágaiba. A furcsa helyen nőtt gyümölcs nem különbözik semmiben sem a rendes eper-től.

Jézus Krisztus oltalmába. Budapestben e napokban egy öreg asszonyosság a hatvani-utczából jövet, megállott a ferenczek temploma előtt és az ott levő Jézus-szobor talapzatára egy nagy csomagot tett le. A kalap utczában volt egy kis dolga és addigra, míg onnan visszatért, Jézus Krisztus oltalmába ajánlta csomagját. Meg is mondta ezt a szobornak, melynek aláczattal megcsókolta lábait azután nyugodt lélekkel eltávozott. Persze mire visszajött, a csomagnak hiült helyét találta. „Hát így vigyáztál rája, én Jézuskám”²⁴ szolt szemrehányó hangon, aztán fejét csóválva, elballagott haza.

Ötösök. Páratlan eset történt Nizzában. Egy asszony nem kevesebb, mint öt gyermeknek adott egyszerre életet. Mind az öt anyástul teljesen egészséges és jól ki van fejlődve. Természetes, hogy az illető családot bő adományokban részesítik.

Virágok közt. Francia hirlapok beszélik a következő megható történetet: Egy fiatal házaspárról szól az ének. Joinville le Pontban a Rue des Ecus-on laktak, virágkereskedéssel foglalkoztak és közösen szoktak ebédelni az agg szülőkkel. Ezek a mi nap esti 9 óra felé lefeküdték s a boldog pár, kart karba öltve, sétálgatott a lankás virágos kertben fel s alá. A napokban így is történt. Az idő hívós volt, a fiatalok vídám tréfa és fecsegés közben bementek a melegházba és leültek. Ugy látszik meglepte őket az álom, mert másnap reggel a kertészinás ott találta őket fekvé egy nagyobb bokor tövében. Atkarolva tartották egymást, mintha aludtak volna. Nemsokára azonban kiderült, hogy olyan álom lepte meg őket, amelyből nincs fölbredés. Az édes, erős, bódító virágillat megfojtotta őket. A boldogtalanok nem rég keltek egybe. Koporsójukat gazdagon elhalmozták virágokkal és legalább 25,000 főnyi gyászszereg kísérté őket utolsó nyughelyükre.

Kivégzés zenezőszól. Az amerikai büntető igazságszolgáltatás valóságosan tebevajba fűrészti az akasztófára itélt delinquent, még pedig nem csak a kivégzés előtti három napon, mint nálunk szokás, hanem az utolsó hónapokban is. Az északamerikai egyesült államok egyikének, Georgiának Lawrenceville városában a napokban egy rablógylkos kivégzésénél a sheriff az itélt kívánatára egy egész színházi zenekart szerződtetett. A zenekar eljátszott először néhány táncdarabot, melyeket az elítélt maga választott, azután pedig egy szomorú induló hangjai mellett megkezdődött az ekzekúció. Mire az induló utolsó akkordja elhangzott, a csapóajtó lezuhant s az elítélt kilehelte lelkét.

Köztudomásul a vadászati jegyet kérő közönségnek. Az 1883-ik évi XXIII-ik t. cikk 3-ik fejezetének 27. s következő §§-ai értelmében, jövőre, azaz augusztus hó 1-ső napjától kezdve a vadászati jegyeket, az illető m. kir. adóhivatalok állítják ki, még pedig a fent említett törvényzikk értelmében, kellően felszerelt folyamodvány alapján. Így tehát jövőben a vadászati jegy iránti folyamodványok, az eddigi gyakorlattól eltérőleg, nem a megye alispánjához, hanem leghelyesebben vagy a járás szolgabírája, vagy a község előjárói utján, az illető magy. kir. adóhivatalhoz nyújtandók be.

Ajánlat Pécs szab. kir. városban építendő vízvezeték létesítésére vonatkozólag.

(Folytatás.)

Összesen hatvanhat kut van tervezve és pedig: a budai külvárosban 33, a Sıklósi külvárosban 9, és a Szigeti külvárosban 24 db. fog felállíttatni.

Ezek közül 35 db. a fenővkörhöz, 31 db. pedig az alővkörhöz tartozik. A kutak tüzetes elhelyezése a tekintetes városi hatóság által, annak idejében fog megállapíttatni.

Házcsatlakozások.

Pécs város saját épületeit hozta csatlakozásba jelenleg fennálló vízvezetékével és bizonyos évi átlag fizetése mellett az avvali összekötést más feleknek is megengedte.

Az ide mellékelt kimutatásban felsorolt épületek számára a vízvétel továbbra is fenn tartatik hasonló módon, és azok összekapcsolása az új vízvezetékkel szigorúan a jelenleg fennálló rendszer alapján eszközözendő. A jelenlegi berendezések tehát az új vezeték víznyomására megkísérlelendő, és ha meg nem felelnek, vagy egészen, vagy részben, minden külön kárpótlás nélkül általunk kiserlelendő. A régi anyag azonban a vállalat szabad rendelkezésére bocsájtandó.

Egészen új csatlakozásokat, vagy a jelenleg fennállóknak nagyobbodását, melyek a kötetendő szerződés tárgyát nem képezik, a város ellenőrzése mellett, közvetlenül tanácsa által jóváhagyandó költségjegyek alapján, jótállási időnk tartalma alatt és míg a vízvezeték kezelése reánk bízatik, átvállalni kérésnek nyilatkozunk. Minden esetre azonban a csővezeték megturása és a házakkal kapcsolatokhoz eszközözendő hozzávezetések az illető fél birtokhatáráig előterjesztendő árjegyzék szerinti külön kárpótlás mellett a jótállási időben, kizárólagosan általunk lesznek foganatosítandók.

Kisajátítás.

A tekintetes városi hatóság magára vállalja azon kötelezettséget, hogy az egész létesítményhez és különösen a vízvétel és vízlevezethetés tekintetében szükséges jogokat, saját költségén, kisajátítsa, továbbá a különmemű csővezetékek és építményekhez szükséges területet, rakhelyeket stb. idejekorán és ingyen bocsássa rendelkezésünkre,

a vízvezeték mentén haladó közlekedési utak használatát számukra biztosítsa, az építési engedélyt szerezze meg, és az előmunkálat és építkezés akadálymentes megkezdhetése iránt gondoskodjék.

Építési határidő.

Az építés véghezviteléhez két évi időtartam szükséges, és ha jelen ajánlatunk a város tekintetes képviselő testülete által elfogadtnak, késznek nyilatkoznak, az építési munkálatokat annyira siettetni, hogy a vízvezeték a kitett idő alatt kezelőképes legyen.

Jóttállás.

Az összes munkálat műszaki és pontos előállításáért, háború vagy rendkívüli elemi csapások kivételével, a vízvezeték használatba vételétől számítandó két éven át állunk jót, szintugy az építési idő betartatása iránt is vállalunk szavatosságot

Műszaki felülvizsgálat.

A vízvezeteki létesítmények használatba vételével azoknak a tekintetes városi képviselő testülete által történendő műszaki felülvizsgálata és átvétele megkezdendő és legfeljebb tizenhárom nap alatt bevégezendő. A jóttállás idő azonban már a használatbavétel napjától veszi kezdetét.

Kiviteli és műszaki felülvizsgáló tervek.

Azon építkezések tekintetében, melyek a beadványunkhoz csatolt szabványtervek által még nincsen meghatározva, az egyes munkálatok megkezdése előtt a szükséges kiviteli terveknek késznek nyilatkoznunk betervezni, szintugy az építkezés befejezte után a tetteleges létesítmények terveit is, egy példányban kiszolgáltatni.

A kezelés átvétele.

A vízvezeték felügyeletét és műszaki kezelését a két jóttállási év folyamában évenkénti 3000 o. é. forintért, azontul legfeljebb nyolcz éven át pedig évi 3500 forintért vagyunk hajlandók átvállalni.

Szerződés és ez utáni helyegek és egyéb illetékek.

Jelen ajánlatunk elfogadása esetén, szabályszerű szerződés kötéséhez késznek nyilatkoznunk, de addig is, a szerződés helyett jogérvényes volna elfogadott ajánlatunk.

A szerződés kiállításá körül járó bélyeg és egyéb illetékek a két szerződő fél által egyenlő részben viselendő.

Határidő.

Jelen ajánlatunk tekintetében csakis 1883. évi szeptember hó 1-ig állunk kötelezettségben.

Közgazdaság.

Egy nemzetgazda emlékjegyzeteiből.

Ismeretes, hogy John Bright volt egyike azon férfiaknak, kik hozzájárultak ahhoz, hogy Angliában a gabnavámok megszüntetettek. Bright mint szöveggyáros választott a parlament tagjává, hol csakhamar feltűnt, mint éleslátó nemzetgazda és kitűnő szónok. A gabnavámok elleni agitációjának eredményét saját jegyzetei alapján következőkben közöljük:

„Könyveimben lapoztam és azt találtam, hogy 1841-ben, tehát a szabad kereskedelmi mozgalom előtt, ugyanazon munkások, kiknek ma hetenkint 13 shillinget kaptak, csak 8 shillinget kaptak; más munkások, kik ma hetenkint 15 shillinget keresnek, azelőtt csak 7 és 8 shillinget kaptak és felügyelőik és más felelős munkások, kiknek ma 35 shillinget fizetnek, azelőtt csak 17-e-t kaptak. Minden gyáros konstatálhatja könyvéből, hogy a legtöbb kiviteli vám megszüntetése óta a munkabérek mégegyszer oly magasak és egyidejűleg a szegényember élelmi szereit 30–40, sőt egyes esetekben 100 és 200 százalékkal olcsóbbak Czunkor ma épen fél árba kerül és tea, mely-

nek pusztán beviteli vámjá 2 sh. 2 és fél d. volt, ma fontonként 2 shillingért kapható, tehát kevesebért, mint a mennyit az említett időben vám fejében fizettek.

A szabad kereskedelmi mozgalom előtt örültség volt arról beszélni, hogy egy munkáscsalád száraz kenyérnél egyebet is megkereshessen, ma ellenben emberleg lakik, tisztességesen öltözködik, jól táplálkozik, hírlapokat olvas, hogy meg tudja mi történik a nagy világban és hogy munkája tényleg mennyit ér és hogy a földet ki ne feledjem, gyermekei ugyanazon neveltesben részesülnek, mint a gazdagé, azaz: anyagi és szellemi tekintetben óriási fordulat állott be a szegény ember javára, míg a szabad kereskedelem behozatala előtt a mindent jobban tudók azt jósolták, hogy a reform folytán valamenyien tönkre megyünk. Ha már most mindaz, a mit mondtam megczáfolhatlanul be van bizonyítva, t. i. a számadatok által, talán nem merész álom, hogy a két átok, mely még az emberiségre nehezedik, t. i. a protekcionális rendszer és a nagy hadseregek átka, le fognak rólnak vétetni és új föld fog az emberiség részére meghódíthatni.

Maga Bright is álomnak tartja e jövőt és annak kell tartatnia mindazok által, kik a jelennek számot vetnek. A föltétlen szabadkereskedelmi rendszer túlélté magát és érvényre nem juthat addig, míg világrészünkben teljesen el nem tűnnek az állami, nemzeti és gazdasági ellentétek, míg nem létesülnek az „Európai Egyesült Államok”, hogy így összességben politikailag és gazdaságilag felvehessék a harcot Amerika, Ausztrália és Afrikával.

Budapesti értéktőzsdé.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.)

Budapest, július 9.

A közelebb lefolyt tőzsdéheétről nem sok kedvezőt jelenthetünk. Az európai tőzsdékre lidércnyomásként nehezdedek az egyiptomi cholera felől terjesztett hírek, melyek befolyása mellett teljesen hátrébe szorult minden egyéb tényező, mely máskor behatást szokott gyakorolni a tőzsdéizletre. Pedig daczára a saison morte-nak ezen egyéb tényezőkben nem volna hiány ilyen mindenek előtt az aratás, mely már ugyszólván küszöbön áll és melynek mérlegelése egyre biztosabbá válik. A kedvező aratási kilátások bizonyára hatalmas ösztönzést szolgáltatnak a spekulátóra, de mint említettük, hatásuk nem érvényesülhet azon aggodalom miatt, melyet a cholera okoz.

A reenteconversio is épen azért mit sem hallat magáról, holott július elejére már biztosan remélték, hogy megindul a nagy művelet folytatása és esetleg befejezése. Ez is el lett most halasztva, mert az európai tőzsdék jelenlegi situációjá nem alkalmas a vállalkozás sikeres keresztülvitelére. Most tehát a tőzsdéizlet fejlődése kizárólag attól függ, vajjon a cholera sikerül-e localisálni. Az európai tengerparti hatóságok megtekintik minden intézkedést a ragály behurcolásának megakadályozására, és ekként bár az egyiptomi angol hatóságokat az egészségügy körül a mulasztás vádjá terheli — remélhető, hogy Európa meg lesz óva a félelmes vendég látogatásától és ezzel egyuttal elvonul a tőzsdé egéről az egyetlen fenyegető felhő.

A tulajdonképeni üzlet ily körülmények között szik korlátok között mozgott; az árfolyamok jelentéktelen fluctuációknak voltak alávetve és zárlatok a mult héthez képest nem nagy változásat tüntetnek fel. Allampapírok, vasuti értékek szilárd iránymutat követtek, más értékpapíroknak hitelrészvényeken kívül alig vált üzlet.

A fontosabb papírok heti árváltozása kiténik az alanti táblázatból:

	június 29.	július 6.
Osztr. hitelrészvény	297.80	294.—
Magy. „	295.75	292.—
4 %-os magy. aranyjár.	89.35	88.35
6 %-os „ aranyjár.	120.25	119.50
5 %-os „ papíráradék	87.10	86.75
Osztr.-magy. államvasut	325.25	324.—
Magy. leszámít. bank	88.75	88.75
„ díjsorsjegy	114.50	114.75
Tiszai sorsjegy	110.—	110.—
Cs. kir. arany	5.68	5.67
Napoleond'or	9.49	9.48
Váltó Londonra	119.85	119.90
„ Párisra	47.40	47.35
„ Berlinre	58.40	58.40

P i a c z.

Pécs, július 8-án.

Az aratás országszerte megkezdődvén, kedvező időtartam mellett javában folyik, próba cséplésekre azonban még nem került a sor és így az eredményről kéringő jelentések alig felelnek meg a valóságnak. A szabombati piaczb bő felhozatalban készült jegyünk pedig 100 kilogr.

buza	frt 7.75 től, frt 8.75 közt.
rozsa	„ 5.80 „ „ 6.—
kétszeres	„ 6.— „ „ 6.20
új őszi árpa	„ 4.50 „ „ 5.—
zab	„ 6.10 „ „ 6.25
tengeri	„ 5.80 „ „ 6.10

100 kilójával

Határozati zárlatok:

Budapesten.	
szokvány buza öszre	frt 10 30/32
szokvány zab	„ 6. 4/40
tengeri júliusra	„ 6. 47/40
Bécsben:	
szokvány buza	frt 10. 55/57
szokvány zab	„ 6. 85/87
tengeri júliusra	„ 6. 75/77

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. július 10-én.

	Penzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	119 75
2 Magyar aranyjárdék 4%	88 90
3 Magyar papíráradék 5%	87 25
4 Magyar vasuti köleson	138 25
5 Magyar földterhemesítési kötvény	100 50
6 Temes-bánati	99 50
7 Erdélyi	99 25
8 Magyar szőlődezsma váltásági	98 50
9 Magy. nyerevény sorsjegyköleson	115 —
10 Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	110 —
11 Osztrák járadék papírban	78 80
12 „ „ ezestlen	79 50
13 „ „ aranyban	99 50
14 Osztrák-magyar bankrészvény	837 —
15 Magyar hitelbank részvény	293 —
16 Osztrák hitellitélet	296 25
17 Cs. és kir. arany	5 45
18 20 frankos arany (Napoleond'or)	9 50
19 Német birodalmi márka	58 50

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felölős szerkesztő: Bodó István.

Nyitlter.)*

Luzovics László urnak Pécssett.

Jövő augusztus hó 21-én, a bíróság által kitűzött határnapon meg fogom bizonyítani, hogy ön a polgári első érnéről megfeleltek ett adósságlagadón. Epen az amire hivatozik, számlám lesz erre való bizonyítvány, mert igaz ugyan, hogy számlámon a kiegyenlítés elismerése áll, mintan előlegesen rávezettem, de: ön 12 frtot levont, s mert a számla kézbesítője a csokna összeget elfogadni vonakodott, ön az anilinszinnyomatert jegyzett 12 frtot sajátkezueg törölte. — Látja, hogy amatlanságom daczara emlékező tehetségem igen biztos: mert hát még arra is emlékezem, hogy önt az utolsó megbízásait megelőző évben, hasonló csinje miatt szabombol kiutasítottam, s ön a következő évben mégis újra jött megbízásaival, kilátásba helyezve a tavalyi differenzia kiegyenlítését, holott valószinűleg azon feltétel szándékákl jött, hogy ismét megköszönök. — Elzett augusztus 21-ig végeztem önnel.

Bécsben, 1883. július 8-án.

Ramazetter Károly.

CIRCUS SIDOLI

ma szerdán
 nagy megnyitási előadás.
Kezdeté 3 órakor.
Bővebbet a falragaszok

*) E rovathban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

E rovatban minden szö beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakezímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy fiatal tanító, ki jeles oklevelet bír, mint nevelő, vagy magántanító szerény feltételek mellett alkalmaztatni óhajt. 313.

Végzett jogász ügyvédi iroda részére keresetlik, német nyelvbéli jártasság kívánatos, bővebbet a kiadóhivatalban.

Donatus kápolna közelében egy 10000 öles szálló és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető. 160

4—6 gymnasiális osztályt végzett ifjú gyógyszerész gyakorlatoknak elfogadtatik.

Egy igen jókarban levő Szőlő présházzal és 1/3 hold hozzá tartozó réttel kedvező feltételek alatt szabadkézből eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 311.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

5 hold és 5500 öl rét a „Tüskési“ dűlőben eladó, bővebb felvilágosítást a kiadó hivatal ad.

Kitüntetett Bécs, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Engger-féle díjjutalmazott különlegességek.

Az Engger-féle melipastilla, általánosan ismert és kitüntetett szer **köhögés, rekedtség és elnyalkásodás** ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e nemből a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 kraj ezáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerárban kaphatók.

Gyomorhaj ellen Engger-féle Sodapastillák mindenféle **gyomorbajok, emésztésihiány, gyomorhív, beltunyáság, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás** ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen ezéla készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen oldvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Engger zuzmohövény cukorkái (lichenis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivata-suknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitünő cukorkát használni. Dacára jószáguk könnyen beszerezhető, 1 doboz 15 kr.

Engger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papírzacskókban. Bistos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók: K u n z Ferd. gyógyszerész úrnál, K o v á c s M. gyógyszerész úrnál, S i p ö c z István gyógyszerész úrnál és az Irgalmasrend gyógyszerárban. 86

Sodaviz és pezsgő-limonadékat

(Limonade Gazeuse)

mint általánosan elismert legegészségesebb és legkellemesebb üdítő italok, jégbe hűtve, ajánlja

Sipöcz István gyógyszerész,

Sodaviz-gyár Pécssett.

260

7544 sz.

1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak Fricz György és Nell Margit végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tszék a pécsi kir. jbiróság területén levő Ráczpetre községben fekvő, a ráczpetrei 87. sz. tjkben felvett 54. sz. ház udvar 200 frt becsértékben, ehhez tartozó Ia. 1/3-ad kültelek 1501 frt becsértékben mint adósok tulajdonát képező ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi **augusztus hó 2-ik** napján d. e. 10 órakor Ráczpetre községben a községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladadni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 20 frt, 150 frt, 10 frt képzében vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkkönyvi hatóságnak 1883. ápril 27-én tartott üléséből.

Vissy Pál,

kir. törvényméki jegyző.

319

1 tanonez

valláskülömbőség nélkül, azonnal felvétetik

Spitzer Jakob vas- s fűszerüzletében Pécssett.

Tőkebefektetésül legmelegebben ajánlva, a pesti magy. kereskedelmi bank 5%-os záloglevelei.

Ezen záloglevelek, az azok fejében lekötve levő jelzálogokon kívül, legteljes ebben biztosítvák még: a befizetett részvénytőke, a tartalékalap és a társulat összes jelzálogos adóainak egyetemleges biztosító alapja által, úgy hogy ezen záloglevelek, kedvező kamatoztatás mellett a lehető legnagyobb biztonságot nyújtják és tőke elhelyezésre felette alkalmasak.

Ezen záloglevelek 100 frt, 500 frt, 1000 frt és 5000 frtos ezimletekben bármely összeg erejéig a hivatalos napi árfolyamon mindenkor kaphatók.

Schapringer J.
váltóüzletében Pécssett

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy építkezés miatt üzlet-helyiségemet ideiglenesen elhagynom kellett s üzletemet

Fő-utca a városház épületében levő bolthelyiségbe (Hamerli J. ur keztyü-üzlete mellett) tettem át.

Ez utóbbi azonban oly szűk, hogy nagy árukészletemet abban el nem helyezhetem s így engedve a kényszerűségnek, árucikkeimet **tetemesen le-szállított árak mellett kiárúsítom.**

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Kepes Kálmán.

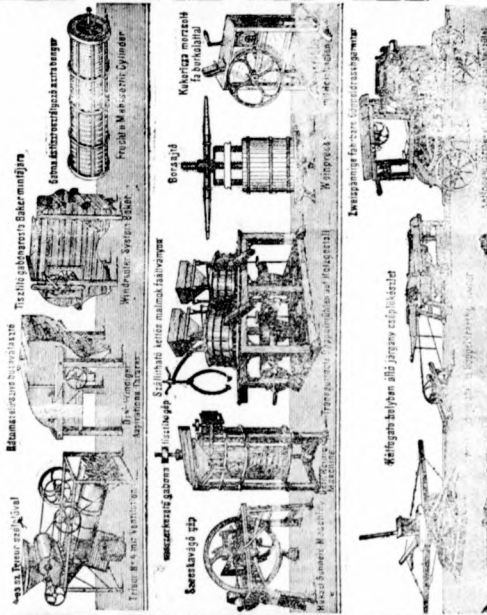
Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítettek.

219

Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur. rostalemez és gazdasági géppár a Margithid közleiben, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

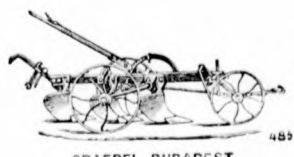
Trieurök gazdaság számára: Jarcany-Cséplőgépek Széleli-rosták. Kukorica-morzsolók, Szecskavágók, Borsajók, Különlegességek malmok számára: Duplamalmok, Malom trieurhenger, Gabona-ostályozó hengerek, Koptatógépek, Dura-valasztógépek, Tararók, Dvatcherek, **Malom-alketteszek:** Trausmissioi, Szíjkerekek, **Rostalemezek:** Cséplőgéprósták, Liszthenger-szítták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve.

Eredeti „Hollingsworth“ és „Tiger“ szénagereblyék, **vető-gépek és „BAKER“ rosták,** legjobb szerkezetű szabadalmazott könnyű háromvasu ekék, úgy szintén minden más legjobb szerkezetű gazdasági gépek jótállás mellett a legolcsóbban kaphatók

GRAEPEL HUGÓ

GRAEPEL BUDAPEST.

MARSHALL SONS & CO. L^{TD}. FŐÜGYNÖKÉNÉL

GRAEPEL BUDAPEST.

BUDAPESTEN, VI. ker., gyár-utca 58. sz., bárány-utca (16. sz.) sarkán.

Részletes képes árjegyzékek (Marshall Sons & Co.-féle gőzmoz lonyok és cséplőgépekről is) kivanatra ingyen és bérmentve küldetnek.